

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Guleac Rastislav și avocatul acestuia, Bobu Anatolie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Guleac Rastislav Xxxxx, născut la xxxxx, originar din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, domiciliat în or. Xxxxx, str. Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 19.09.2017 – 23.07.2018;*
2. *instanța de apel: 20.09.2018 – 30.10.2018;*
3. *instanța de recurs: 28.08.2019 – 29.01.2020.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 23 iulie 2018, Guleac Rastislav fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal (redacție veche), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale echivalent cu 5000 (cinci mii) lei.

Condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul în care hotărârea devine executorie, în acest caz considerându-se că sancțiunea amenzii este executată integral.

În privința lui Guleac Rastislav a fost aplicată măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara până la rămânerea definitivă a sentinței.

S-a încasat de la Guleac Rastislav, în folosul lui Costiuc Nicolai, prejudiciul moral

în sumă de 15000 (cincisprezce mii) lei.

Acțiunea civilă înaintată de Costiuc Nicolae privind încasarea prejudiciului material de la Guleac Rastislav în principiu a fost admisă, lasându-se spre examinare în procedură civilă.

S-a încasat de la Guleac Rastislav cheltuielile judiciare de 57 lei pentru expertiza medico - legală și 1010 lei pentru expertiza auto-tehnică, iar în total suma de 1067 (o mie șaiszeci și șapte) în bugetul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Guleac Rastislav la 09 august 2016, aproximativ la orele 17:22, Guleac Rastislav conducând automobilul ce-i aparține de modelul „Wolkswagen Passat” cu n/î xxxxx, pe str. Decebal din or. Ungheni, din direcția sat. Sculeni, r-nul Ungheni spre or. Ungheni, a comis accident rutier în următoarele circumstanțe: depășind limita de deplasarea în localitate, neținând cont de dexteritatea sa în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, și fără a ține cont de situația rutieră, la intersecția străzii Decebal cu str-la M. Sadoveanu din or. Ungheni, loc unde începe sediul SRL „Pinto Mold”, a tamponat biciclistul Costiuc Nicolai, care traversa strada de la dreapta spre stânga. Din cauza vitezei excesive cu care se deplasa Guleac Rastislav, cet. Costiuc Nicolai, cu tot cu bicicletă a fost poziționat pe capota automobilului condus de Guleac Rastislav, iar acesta și-a continuat deplasarea încă aproximativ 50 metri, cu viteza de aproximativ 56 km/h, după care a frânat și staționat.

În urma accidentului rutier biciclistului Costiuc Nicolai, i-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Astfel, Guleac Rastislav a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM Nr. 357 din 13.05.2009, prevăzute de pct. 10 „Persoana care conduce un vehicul trebuie: ... alin. (1), lit. b)” să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”; pct. 45 alin. (1) „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul ..., ținând permanent seama de următorii factori: lit. (b) „dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase”; lit. d „situația rutieră”; alin. (2) „... în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; pct. 46 „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează

pe lângă: lit. a) copii, persoane de vârstă înaintată, precum și persoane cu semne evidente de invaliditate; pct. 47 alin. (1) Limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt: a) în localități - 50 km/h, iar prin zonele rezidențiale și teritoriile adiacente drumului - 20 km/h”; încălcări care sânt în legătură directă cu comiterea accidentului rutier în cauză și consecințele survenite.”

Fapta constatată și reținută în sarcina inculpatului, este calificată în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare a integrității corporale părții vătămate Costiuc Nicolai.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Bobu A. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, reexaminarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitarea lui Guleac R. conform cerințelor art. 390 alin. (1¹) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat că, depozițiile martorilor sunt declarate ca probe a învinuirii lui Guleac R., cu toate că doar prin declarațiile martorului Ciobanu V. instanța de judecată era obligată de a emite o sentință de achitare, declarații, pe care le-a menținut atât în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată. Prin procesul-verbal de la fața locului cu schema accidentului a fost constatat că pătimitul a depus declarații false, referitor că accidentul a avut loc la depărtare de 50 metri mai înainte de locul stabilit de către polițiști. Aceste declarații i-au permis procurorului la înaintarea învinuirii să ajungă la concluzia aberantă că accidentul rutier poate avea loc și fără oarecare urme de la acest act prin folosirea cuvântului poziționat pe capota automobilului cu continuarea deplasării la viteza de 56 km/oră la distanța de 50 metri, unde a frânat și staționat, fapt ce este o absurditate, care însă nu a fost conștientizată de procuror cu ignorarea urmelor ce au confirmat veridicitatea depozițiilor condamnatului fixate în procesul-verbal la fața locului. La fel greșit instanța de judecată face analiza raportului de expertiză auto tehnică ajungând la concluzia, reieșind de lungimea drumului de frânare de 14.2 metri ce corespunde vitezei de deplasare 54 km/oră și aflarea ciclomotorului în câmpul de vizibilitate 4.72 Guleac R. dispunea de posibilitatea tehnică de a evita accidentul, fără a intra în esența încheierii că Costin N. a parcurs în acest timp distanța pe jos de la marginea carosabilului până la locul accidentului. Instanța însă ignorează învinuirea procurorului și declară, că pătimitul se deplasa pe ciclomotorul său cu viteza de aproximativ 30-40 km/oră reieșind din declarațiile martorului Ciobanu V. și atunci când el și-a schimbat brusc viteza de

deplasare blocând accesul automobilului mai era în stare Guleac R. de a evita acest impact. Practic, viteza comună a mijloacelor de transport ce se deplasau în întâmpinare fiind de aproximativ 84 km/oră. În ședința de judecată am solicitat audierea în calitate de martori a OUP Grigore Ana, a colaboratorului de poliție Râbcic Mihai, care au participat la efectuarea acțiunilor de constatare a accidentului rutier cu întocmirea procesului verbal de examinare a locului accidentului, acești martori care au o experiență în examinarea dosarelor penale legate de accidente rutiere ar fi explicat doar din urmele depistate modul în care a decurs accidentul rutier. Nefondat a fost respins și demersul apărării la audierea expertului pentru explicarea mecanismului survenirii accidentului rutier, instanța sub pretextul tergiversării examinării dosarului penal, a respins toate demersurile în apărarea lui Guleac R., ignorându-se faptul că cauza s-a aflat în cadrul urmăririi penale mai mult de un an și șase luni. Neîntemeiate sunt învinuirile instanței judecătorești la încălcarea de către Guleac R. a prevederilor art. 45 a RCR, însă nu este clar în ce context, deoarece starea tehnică a automobilului era normală, dexteritatea, condițiile și situația rutieră îi permiteau de a se deplasa în limitele vitezei de 50-54 km/oră, reieșind din urmele de frânare. Instanța de judecată era obligată să aprecieze la justa valoare și acțiunile părții vătămate reieșind din contextul cerințelor aceluiași regulament. Instanța de judecată a constatat, că preventiv accidentului rutier Costiuc N. se deplasa cu ciclomotoreta, că brusc și-a schimbat direcția ieșind pe partea opusă a carosabilului și blocând calea de acces a automobilului condus de Guleac R. (declarațiile martorului Ciobanu), prin ce a încălcat cerințele indicate a RCR, că a creat o situație de accident pe care a fost în imposibilitate de a evita Guleac R. și urma de a fi atras la răspundere contravențională pentru acest act. În situația când Guleac R. s-ar fi deplasat cu o viteză sporită el urma de a duce la fel răspundere contravențională și nici de cum penală după cum a fost pedepsit de instanța de judecată. Practic, procurorul și instanța de judecată au pus la baza învinuirii și sentinței declarațiile pătimitului, fără a lua în considerație că el este o persoană cointeresată și doar o analiză detaliată a tuturor circumstanțelor cauzei puteau servi la emiterea unui verdict legal.

3.2. Inculpatul Guleac R., care a solicitat casarea sentinței, reexaminarea cauzei și emiterea unei hotărâri de achitarea.

În motivarea apelului a invocat că, la declararea vinovăției mele instanța de judecată face referință fragmentară la probele constatate în cadrul ședinței de judecată pentru motivarea declarării vinovăției mele, cu toate că prin ele este stabilit că nu sânt

vinovat. Reieșind doar din declarațiile martorului Ciobanu V. dat se poate concluziona, că accidentul rutier s-a produs anume în locul stabilit de către organele de poliție, iar declarațiile pătimitului sânt false, fals însă care a fost tractat de procuror după cum m-am expus. Este stranie declarația instanței de judecată, că în afară de declarațiile martorilor și părții vătămate vinovăția mea este confirmată și de alte probe, deoarece prin declarațiile martorilor este confirmată nevinovăția mea, în primul rând de Ciobanu V., i-ar restul martorilor au depistat acumulatorul bicicletei care s-a aflat sub automobilul meu, și nu departe de locul accidentului ochelarii pătimitului. Este corectă afirmația instanței de judecată că la momentul survenirii accidentului rutier Costic N. se deplasa pe ciclomotoreta, însă evitarea de a se expune referitor la locul comiterii lui, că însăși el a creat situația de accident și acțiunile lui erau necesar de a fi tractate ca a unui participant la traficul rutier, care la fel este obligat să îndeplinească cu strictețe regulile circulației rutiere, că deplasarea mijloacelor de transport în Moldova se efectuează pe partea dreaptă și la schimbarea direcției de deplasare Costiuc N. era obligat de a preîntâmpina prin semnalizator despre intenția sa mijloacele de transport ce se deplasează din spate, să permită trecerea mijloacelor de transport ce se deplasează din față și convingându-se că prin această manevră nu crează oarecare impedimente să înceapă însăși manevra de deplasare. Deci urma ca el să permită trecerea automobilului meu, ca ulterior să porceadă la manevra intenționată. În situația dată indiferent de viteza de deplasarea a automobilului meu vinovat în producerea accidentului rutier este vinovat Costiuc N. care a creat această situație de accident urmând ca să fie sancționat cotravențional reieșind din prejudiciul material în urma deteriorării automobilului. În cazul depășirii vitezei eu la fel puteam fi atras la răspundere pentru încălcarea vitezei de deplasare și nu pentru accident rutier.

Referința instanței de judecată la art. 45 alin. 1 RCR, că eram obligat de a prevedea situațiile periculoase de obstacole care apar în fața șoferului și anume partea vătămată care se deplasa cu ciclomotoreta pe carosabil pe dreapta sa în întâmpinare, este o aberație, deoarece el era participant la traficul rutier, i-ar conform regulamentului el la fel este obligat de a cunoaște cerințele elementare referitor la traficul rutier, și nu-mi este clar cum puteam prevedea că la o depărtare atât de mică, fără ca să uite măcar înainte sa el a cotit brusc la dreapta și mi-a blocat accesul. Făcând referire la expertiza auto tehnică instanța o declară ca probă, însă o tractează voluntar, fără a intra în esența încheierilor specialistului. Expertiza indicată a fost efectuată având ca bază doar declarațiile părții vătămate. Sunt tractate voluntar și declarațiile martorilor Rotaraș A.,

Miron Z. și din nou Ciobanu V., esența cărora este de altă natură, primii doi confirmând locul survenirii accidentului rutier, i-ar referitor la declarațiile ultimului martor m-am referit mai sus. În cadrul examinării dosarului a fost solicitată audierea martorilor Râbcic M., Grigore A., colaboratori de poliție care au examinat locul comiterii accidentului rutier, de audierea căror procurorul a refuzat, care însă au o experiență destul de bogată în examinarea accidentelor rutiere, și prin declarațiile cărora ar fi fost combătute aberațiile procurorului. Toate probele prezentate de procuror în acest dosar este constatată nevinovăția mea, de instanță însă fiind recunoscut eu vinovat. Consideră necesar la examinarea prezentului apel de a înlătura încălcările de lege admise de prima instanță și reexaminarea detaliată a tuturor probelor constatate în cadrul urmăririi penale și prezentate de instanței de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de către inculpate și avocatul acestuia, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, analizând conținutul apelurilor, se observă că apelanții invocă motive similare, sub aspectul cerințelor de achitare a inculpatului Guleac R. de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Motivele invocate în apeluri ce vizează activitatea primei instanțe privind administrarea și aprecierea probelor puse la baza condamnării inculpatului, sânt nefondate din următoarele considerente:

Urmărirea penală și judecata în fond s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu s-au constatat încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate.

Sentința cuprinde elementele definitorii condamnării, prevăzute de art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, astfel este descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpatului, motivele și consecințele infracțiunii săvârșite de acesta, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării.

Prin urmare, starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu există temei pentru a le da o nouă apreciere, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și

legal, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

În atare situație, este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale.*

Chestiunea cu privire la pedeapsa aplicată inculpatului este soluționată corect, dat fiind că este în limitele legii.

Criticile cu privire la probatoriul administrat în cauză, precum că nu este demonstrată vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate inculpatului, nu sunt argumentate, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpat.

Or, susținerea, precum că partea vătămată se face vinovată de fapta imputată inculpatului, deoarece aceasta, fără să se asigure, și-a schimbat direcția de deplasare provocând astfel accidentul rutier, nu rezistă criticii, de vreme ce s-a constatat cu certitudine că inculpatul, în calitate de conducător al mijlocului de transport, a încălcat prevederile pct. 45 alin. (1) din Regulamentul circulației rutiere potrivit căruia, conducătorul trebuie să conducă vehiculul ținând permanent seama de următorii factori: lit. (b) „ dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase”; lit. (d) „situația rutieră”; și alin. (2) din care rezultă că: „ ... în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, iar aceste încălcări au condus la accidentul rutier incriminat, soldat cu tamponarea părții vătămate Costiuc N. și cauzarea acesteia a leziunilor corporale medii.

Potrivit raportului de expertiză din 09 martie 2017 șoferul automobilului de model VW-Passat, cu n/î xxxxx Guleac R. dacă reacționa îndată după observarea pericolului, dispunea de posibilitatea tehnică de evitare a tamponării ciclomotoristului Costiuc N.

S-a evidențiat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, corect a respins demersul părții apărării cu privire la audierea lui Grigore A. și Râbnic M. cu privire la circumstanțele care le-au devenit

cunoscute în legătură cu exercitarea de către ei a atribuțiilor lor procesuale - odată ce aceștia sunt reprezentanții organului de urmărire penală.

Versiunea inculpatului nu are acoperire probatorie, ce se combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză, astfel fiind apreciată ca o tentativă de a evita răspunderea penală pentru fapta săvârșită.

Or, nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului, de vreme ce probele administrate în cauză și puse la baza sentinței apelate, dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate și, respectiv, constituie bază probatorie pentru condamnarea acestuia.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Avocatul inculpatului, Bobu Anatolie, prin care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, fără a indica vre-un argument în acest sens.

5.2. Inculpatul Guleac R., prin care solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și emiterea unei hotărâri de achitare în privința sa.

În motivarea recursului invocă următoarele:

- a fost condamnată fără a purta oarecare vinovăție, iar în cererea de apel a uitat să relateze despre discuțiile telefonice avute cu feciorul lui Costiuc Nicolae, care din start a solicitat de la el 2000 euro ca prejudiciu moral pentru a-și recunoaște vinovăția în comiterea accidentului rutier și provocarea tatălui său leziunlor corporale, or, în caz contrar va fi condamnat deoarece el are prieteni la Procuratura generală, care v-or interveni. Acestor discuții nu am dat oarecare atenție, care însă au fost confirmate ulterior prin modul de tractare de către procuror a acțiunilor mele atunci când de două ori ofițerii de urmărire penală au înaintat raport cu propunere de încetare a urmăririi penale în lipsa probelor confirmatoare, fiind constatată vinovăția a biciclistului Costiuc N. Având ca temei, în afară de declarațiile martorilor oculari, dar și încheierile de expertiză autotehnică, că mă aflam în imposibilitate de a evita accidentul rutier, încheiere bazată pe declarațiile părții vătămate. Că am circulat regulamentar oarecare dubii la ei nu am apărut;

- faptul, că procurorul a acționat cu rea voință împotriva mea este confirmat prin modul de expunere a învinuirii cu invocarea unor circumstanțe false, deoarece este imposibil de a te deplasa cu viteză exagerat de mare, după cum s-a expus pătimitul, ca apoi să-l tamponez, să-l poziționez pe capota automobilului și să-l deplasez cu tot cu bicicletă pe care mai avea o ladă cu doi harbuji la o distanță de 50 metri, procurorul mai

indicând că viteza automobilului meu după incursiune era de 56 km/oră. Nu-mi este clar dacă procurorul a contemplat situația fantasmagorică descrisă însă ea este ridicolă. Dacă l-ași fi incursionat pe Costiuc N. la viteza indicată de el urmele accidentului rutier nu ar fi fost depistate de colaboratorii de poliție sosiți la locul accidentului, dar anume în locul indicat de procuror la intersecția stradei unde locuiește partea vătămată și strada Decebal, deoarece și la o viteză regulamentară atât biciclistul, bicicleta ,cât și pepenii ar fi fost depistați în acel loc și nu ar mai fi fost poziționare și deplasare, cu circumstanțe mult mai grave decât cele constatate. Procurorul urma să mai descrie cum era poziționat pătimitul, culcat ori stând pe bicicleta sa cu lada cu pepeni;

- că nu am nici o vină în accidentul provocat de Costiuc N. a fost confirmat de martorii audiați și în primui rând de Ciobanu, însă totul a fost ignorat, ca în final să-mi fie aplicată pedeapsă penală.

3.3. Avocatul inculpatului, Bobu A., a declarat recurs suplimentar la 21.01.2019, prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând următoarele:

- atât sentința, cât și decizia instanței de apel sunt ilegale, bazate pe niște concluzii imaginare, fără a intra în esența reală a cazului, dar care au susținut învinuirea ilegală a procurorului pe caz, prin care vinovatul de accident a fost declarat nevinovat și invers, Guleac R. care a circulat cu automobilul regulamentar a fost condamnat;

- esența cazului constă în faptul că pe data de 09.08.2016 Guleac R. se deplasa pe str. Decebal în or. Ungheni și pe partea opusă direcției se deplasa un biciclist, care la aproximativ 8-10 metri a virat brusc la stânga prin ce i-a blocat direcția de deplasare a automobilului, el a frânat și a schimbat direcția la stânga pentru a evita incursiunea mijloacelor de transport, însă a fost în imposibilitate de a evita impactul.

Atât în cadrul urmăririi penale cât și ședința de judecată Guleac R. a pledat nevinovat;

- de către instanțele judiciare, în motivarea declarării vinovăției inculpatului, a fost invocat încălcarea art. 45 a Regulamentului rutier, că inculpatul era obligat de a prevedea situațiile periculoase de obstacole care pot apărea cu indicarea tuturor punctelor pe care trebuie să le prevadă conducătorul mijlocului de transport, cu ignorarea faptului că biciclistul angajându-se în traficul rutier este obligat să aibă cunoștință minimă a cerințelor acestui regulament, că față de el survine răspunderea pentru acțiunile ori inacțiunile ce ar provoca o situație de accident rutier, iar

conducătorul auto nu putea prevedea, că biciclistul în cauză poate circula fără a conștientiza că pe sens opus se deplasează alt mijloc de transport, că în asemenea situație conducătorul auto era în imposibilitate de a prevedea că biciclistul era în stare de a-i bara deplasarea;

- atât instanța de fond, cât și de apel au ignorat obligațiunile regulamentare încălcate de către Costiuc N., și anume art. 2, 3, 4, 6 a Regulamentului rutier referitor la modul de deplasare a mijloacelor rutiere, la conformarea cerințelor regulamentului, la semnalizarea direcției de deplasare și la contarea că ceilalți participanți execută cerințele acestuia. Instanțele judecătorești reducându-se doar la analiza eronată a acțiunilor inculpatului în prisma articolului de serviciu 45 a Regulamentului rutier. Analizând apelul depus la acest capitol instanța de apel era obligată să se expună asupra legalității ori inconsistenței acestui motiv indicat de apărare și inculpat în apel, el fiind ignorat;

- tractarea regulamentului de circulație arbitrar, în modul expus de instanțele judecătorești, ar face imposibil traficul rutier, conducătorii auto fiind supuși răspunderii auto pentru toate relele admise și de alți participanți, care văzând în întâmpinarea sa pe biciclist sunt obligați să stopeze mijlocul de transport pentru acordarea posibilității lui Costiuc N. să circule pe ambele benzi a traseului, ca ulterior să-și continue deplasarea;

- este stranie poziția instanțelor judecătorești când declarațiile martorului principal Ciobanu Vladimir, cu toate că sunt incluse în hotărârile judecătorești fragmentar, sunt ignorate, martor care de la bun început a relatat modul în care se deplasa biciclistul el fiind curios că bicicleta era dotată cu motor electric și viteza lui de deplasare era de aproximativ 30-40 km/oră, care ajungând alături brusc a virat la stânga pe partea opusă deplasării sale, cu toate că drum adiacent acolo nu există și în acest moment a avut loc accidentul rutier. Doar din aceste declarații se poate constata că conducătorul auto a fost în imposibilitate de a evita impactul viteza cumulativă a ambelor mijloace de transport ce se deplasau în întâmpinare fiind de 84 km/oră;

- instanța de judecată ilegal, a modificat circumstanțele cauzei, indicând în sentință că Guleac R. l-a incursionat pe cet. Costiuc N. care se deplasa cu ciclomotoreta în urma căreia ultimul a fost aruncat în chiuveta din partea dreaptă a carosabilului, fără a face referință la acțiunile premergătoare a părții vătămate. Deci dispăre traversarea pe jos a carosabilului de la dreapta spre stânga, incursionarea și deplasarea lui Costiuc N. cu tot cu bicicletă la distanța de 50 metri.

În așa mod, instanța de judecată nu era în drept să modifice învinuirea adusă de procuror, în absența unei solicitări, dar doar să constate legalitatea învinuirii și confirmarea ei prin probe. Din partea instanței a fost admis un act de abuz de drepturi și implicarea ilegală în declararea vinovăției unei persoane, el conform dogmelor procesuale necesita de a fi imparțial reieșind din condițiile art. 26 CPP;

- faptul că procurorul a fost favorizat iar procesul a fost efectuat tendențios cu învinuire de către judecătorul participat este confirmat și prin refuzul de audiere a martorilor de care s-a dezis procurorul. A fost respins și demersul apărării de audiere a expertului autotehnic, care s-a expus doar din condițiile indicate de pătimit referitor la traversarea carosabilului de către Costiuc N. pe jos de la dreapta la stânga, și chiar în asemenea situație a fost declarat că Guleac R. se afla în imposibilitate de a evita accidentul, la circumstanțele stabilite în cadrul dezbaterilor judecătorești pe caz lipsește oarecare încheiere.

În așa mod, de către instanța de judecată a fost încălcat principiului contradictorialității și egalității în procesul penal, apărarea fiind privată de posibilitatea de a prezenta probe și a demonstra inconsistența învinuirii aduse de procuror, deoarece în situația dată și o persoană incompetentă în regulile de circulație rutieră ar indica direct la vinovat, cu atât mai mult un expert în domeniu;

- de către instanța de apel demersul de citare a martorilor indicați a fost ignorat cu invocarea cerințelor art. 90 CPC referitor la audierea colaboratorilor de poliție, cu toate că de prima instanță aceste probe au fost acceptate prin lista probelor prezentate de procuror, iar referitor la audierea expertului instanța nici nu s-a expus, ca tot atunci completul de judecată să se retragă în camera de deliberări prin dispozitiv de sentință fiind respinse apelurile înaintate. Practic, demersurile apărării au fost ignorate;

- este stranie și lipsită de temei referința instanței de apel la art. 6 CEDO pentru apărarea drepturilor omului, când apărarea nu este auzită, când procesul este efectuat tendențios cu învinuirea, când sunt ignorate normele și principiile dreptului procesual, când instanțele de judecată nici nu au intrat în esența dosarului penal, când nevinovatul este declarat vinovat și invers;

- corect instanța de apel a făcut referire la jurisprudența Curții Supreme la motivarea hotărârii, însă în cazul dat nu au fost relevate toate elementele de probatoriu, prin hotărâre judecătorească urmând de a fi apreciate nu numai acțiunile inculpatului pe cauză dar și a părții vătămate, care a blocat libera circulație a mijlocului de transport ce se deplasa regulamentar și acest fapt nu a fost obiect de analiză judecătorească, prin

sentință și decizie fiind constatată că declarațiile lui Costiuc N. sunt false judecătorești fiind impusă o analiză detaliată a tuturor circumstanțelor cauzei, de aceea consider că pe cauza dată nu s-a dorit, iar instanțele judecătorești și-au manifestat dependența față de voința procurorului participant în prima instanță.

6. La recursurile ordinare declarate de inculpat și avocatul acestuia, Bobu A., în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursurile declarate, motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a încadrat acțiunile inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor declarate din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Bobu A. în numele inculpatului la data de 20.11.2018

În corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar în cazul în care constată că acesta nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.

Reieșind din dispoziția art. 430 Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să corespundă anumitor cerințe, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute expres de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemelor de drept ce persistă în cauza deferită judecătii și care au afectat echitatea procedurilor desfășurate de instanța de apel împotriva inculpatei.

În recursul nemotivat din 13.12.2018, transmis prin Oficiul poștal la 20.11.2018, se constată că partea apărării critică hotărârea adoptată de instanța de apel și pledează pentru remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, însă în motivarea cerințelor din recurs nu aduce careva argumente temeinice în vederea susținerii acestei poziții.

Mai mult, Colegiul penal notează că, recurenta a omis să formuleze careva critici plauzibile privitor la ilegalitatea hotărârii contestate, limitându-se doar la descrierea succintă și vădit necoerentă a bazei factologice, care nu contribuie în vreun mod la suplینirea cererii cu circumstanțe de fapt și de drept pentru a fi preluată spre examinare

în fond de către instanța de recurs.

Respectiv, Colegiul penal ține să noteze că, de principiu, instanța de recurs preia spre examinare doar acele critici, care sunt corespunzător argumentate de recurenți, cu arătarea legăturii cauzale dintre eroare de drept pretins că a fost admisă de instanța inferioară și circumstanța de fapt a cauzei căreia aceasta se circumscrie.

Pe aceeași linie de considerente, Colegiul penal evidențiază că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu poate face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente ce ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întreg procesul penal. Astfel, Colegiul penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursului declarat de apărătorul inculpatului, deoarece acesta nu întrunește condițiile legale de conținut.

Referitor la recursul declarat de către inculpatul Guleac R.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursului declarat, își are sediul juridic în dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, unde este stipulat că, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, poate să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Din conținutul recursului ordinar declarat de inculpat se constată că acesta, face referire la temeiurile de casare din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, intervenind cu solicitarea de a se dispune desființarea deciziei instanței de apel, de altfel și a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința sa.

Concomitent, în conținutul cererii de recurs inculpatul consemnează doar circumstanțe factologice, pe care le descrie în detaliu, evidențiind că, atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au apreciat la justa valoare probatoriu administrat pe caz, iar referitor la criticele aduse deciziei instanței de apel, acestea, în esență, constituie un „apel deghezizat”, care se bazează în mod primordial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „circumstanțe cu caracter substanțial și convingător”, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel sau în cea a primei instanțe, cu dispunerea achitării în

priviința lui Guleac R.

Pe aceeași linie de considerente, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu va face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care cu desăvârșire lipsesc aici, și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Așadar, instanța supremă nu se va expune cu privire la pretinsele erori de drept prevăzute de pct. 6) și 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întrucât autorul cererii de recurs semnalându-le, a eșuat să descrie esența acestora și relevanța lor pentru cauza deferită judecătii.

Verificând materialele dosarului, Colegiul penal constată că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței prin care Guleac R. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal. În opinia Colegiului penal soluția respectivă este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept incidente cauzei, iar careva temeuri de a interveni în această soluție nu s-au stabilit.

Or, decizia recurată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar raționamentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 din CEDO.

În acest context, Colegiul nu poate susține argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și să verifice probatoriul administrat, întrucât reieșind din decizia contestată se învederează că aceasta cuprinde atât descrierea și analiza detaliată a tuturor probelor, cât și răspunsurile argumentate formulate la alegațiile inculpatului Guleac R.

Din alt punct de vedere, invocând prevederile din art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, Colegiul remarcă faptul că, verificarea probelor este atributul exclusiv al activității desfășurate de instanțele de fond, iar descrierea lor amănunțită în cererea de recurs, precum și criticele semnalate în legătură cu pretinsa interpretare eronată a acestora nu este obiect de cercetare la etapa dată a procedurilor.

Instanța de recurs se raliază argumentelor expuse în sentință și în decizia Curții

de Apel contestate, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind amplu prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de inculpatul Guleac R. nu și-au găsit confirmarea.

Cu referire la recursul declarat de către avocatul Bobu A. în numele inculpatului la data de 21.09.2019

Potrivit dispoziției art. 422 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, în cadrul examinării admisibilității în principiu a recursului declarat împotriva deciziei instanței de apel, instanța de recurs urmează să verifice inclusiv și chestiunea dacă recursul este înaintat în termenul prevăzut de lege, iar în cazul în care acesta este declarat peste termen, va decide inadmisibilitatea recursului depus.

În această consecutivitate se atestă că, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost adoptată pe data de 30 octombrie 2018 și pronunțată pe 18 decembrie 2018. Astfel, termenul de declarare a recursului a expirat la sfârșitul zilei de 18 ianuarie 2019.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar al deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar a fost declarat de avocat abia la 21 septembrie

2019 (f.d. 134-139, Vol. II), prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră, că recursul ordinar declarat de avocatul Bobu A. în numele inculpatul, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bobu Anatolie în numele inculpatului la data de 20.11.2018, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Guleac Rastislav Xxxxx**, pe motiv că nu îndeplinesc cerințele de formă și de conținut.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la data de 21.01.2019, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în propria cauză penală de către inculpatul **Guleac Rastislav Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bobu Anatolie în numele inculpatului la data de 21.01.2019, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Guleac Rastislav Xxxxx**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **27 februarie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana